

Tisdagen den 24 april

Kl. 13.00–14.30

---

§ 1 Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 26 april kl. 14.00*.

§ 2 Anmälan om faktapromemorior

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2017/18:FPM73 Meddelande om ett modernt, rättvist och effektivt skattesystem för den digitala ekonomin *COM(2018) 146* till skatteutskottet

2017/18:FPM74 Förslag till rådets direktiv för regler om bolagsbeskattning vid en betydande digital närvaro samt rekommendation om sådan beskattning *COM(2018) 147, C(2018) 1650* till skatteutskottet

2017/18:FPM75 Direktiv om skatt på intäkter från vissa digitala tjänster *KOM(2018) 148* till skatteutskottet

§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2017/18:249 till socialutskottet

Skrivelse

2017/18:172 till näringsutskottet

§ 4 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Trafikutskottets betänkande

2017/18:TU12 EU:s dataskyddsförordning och lagstiftningen inom Näringsdepartementets ansvarsområden

Finansutskottets betänkanden
2017/18:FiU39 Författningsändringar på finansmarknadsområdet med anledning av EU:s dataskyddsförordning
2017/18:FiU23 Riksbankens förvaltning 2017
2017/18:FiU27 Riksrevisionens årsredovisning för 2017
2017/18:FiU37 Kreditupplysningslagen och dataskyddsförordningen
2017/18:FiU41 Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform

Socialförsäkringsutskottets betänkanden
2017/18:SfU21 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet
2017/18:SfU20 Ändringar i fråga om kommunplacering av ensamkommande barn

Justitieutskottets betänkanden
2017/18:JuU13 Polisfrågor
2017/18:JuU15 Processrättsliga frågor
2017/18:JuU25 Elektronisk övervakning av kontaktförbud
2017/18:JuU27 Ordförandeskapet i domstol vid kollegial handläggning

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden
2017/18:MJU15 Avfall och kretslopp
2017/18:MJU21 Bemyndigande i terrängkörningslagen

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
2017/18:AU9 Arbetsrätt

*Svar på
interpellationer*

§ 5 Svar på interpellation 2017/18:484 om statligt stöd till Kvarkens färjetrafik

Anf. 1 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jonas Sjöstedt har frågat mig om jag avser att verka för att regeringen ska bidra med stöd för att långsiktigt säkra färjetrafiken över Kvarken.

Jag håller med Jonas Sjöstedt om att banden är många mellan Västerbotten och Österbotten och om att det med en god färjeförbindelse görs stora miljövinster, eftersom alternativet är att köra den långa omvägen via Haparanda-Tornio. En utgångspunkt för den svenska transportpolitiken sedan lång tid tillbaka har dock varit att interregionala och internationella transporter i första hand ska bedrivas utan statliga subventioner. Nya medieuppgifter gör dessutom gällande att kommunerna i Umeå och Vasa har hittat en lösning där de gemensamt finansierar färjan. Beslut väntas under våren.

Infrastruktur i Umeå AB ansökte den 22 maj 2017 om statligt stöd till marknadsanpassning av Umeå Hamn AB:s anläggningar i Holmsund med 300 miljoner kronor. Enligt ansökan ska stödet delfinansiera en investeringsplan för åtgärder inom hamnområdet i Umeå hamn på totalt drygt 800 miljoner kronor.

Den ansökan som regeringen tidigare i år beslutade att lämna utan att vidta någon åtgärd rör alltså investeringar i hamn och inte finansiering av

en ny Kvarkenfärja. De åtgärder som omfattas av ansökan är sådana där finansieringsansvaret åligger hamnägaren Umeå kommun, som ägare till det kommunala bolaget INAB och dess dotterbolag Umeå Hamn AB. Vidare faller inte åtgärderna i ansökan inom de ändamål som finns i den ekonomiska ramen för åtgärder i den statliga transportinfrastrukturen under perioden 2018–2029.

För regeringen är det viktigt att hela Sverige ges goda förutsättningar att växa och utvecklas. Därför har Sverige föreslagit EU-kommissionen att den befintliga stomnätskorridoren Skandinavien–Medelhavet, som i dag bara sträcker sig till Stockholm, ska förlängas hela vägen upp till den svensk-finska gränsen vid Haparanda. Detta är ett viktigt besked för flera infrastrukturprojekt i framför allt norra Sverige. Om förslaget realiserar får de förbättrade förutsättningar att delta i det löpande korridorsrelaterade utvecklingsarbetet.

Anf. 2 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Det finns många band mellan Sverige och Finland. Det finns historiska band och en omfattande handel, och många har släktingar på bägge sidor av Östersjön. Däremot är kommunikationerna inte gjorda för att ha ett utbyte mellan norra Sverige och norra Finland. Ofta får man ta den långa omvägen runt Haparanda eller åka till Stockholm eller Helsingfors när man reser över eller ska frakta sina varor.

I Östersjön finns i dag bara en färjelinje norr om Roslagen som bedriver åretruntrafik, nämligen färjan mellan Umeå och Vasa. Den har alltså stor regional betydelse, inte bara för dessa två orter utan sammantaget för dessa regioner i norra Sverige och i norra Finland.

Alternativet till denna färjetrafik är för många att resa i tio timmar med bil eller buss runt Bottenviken. För näringslivet har färjan stor betydelse; man kan säga att den bärs av näringslivets behov av transporter över Kvarken.

Det är också så att persontrafiken har ökat kraftigt sedan man köpte in en gammal men fungerande färja. Det finns ett stort behov här. Det finns dock inget behov av att det ges ett driftsstöd, utan trafiken bär sig om man har en modern färja. Det kräver dock en större investering.

Detta intresse har engagerat många i norra Sverige och i norra Finland. Bägge de berörda kommunerna är beredda att gå in med ett omfattande ekonomiskt stöd. Det är ovanligt för kommuner att gå in med så stora pengar, vilket understryker betydelsen av detta. Även den finska regeringen – alltså den finska staten – har tydligt markerat att man är beredd att skjuta till medel för att det ska gå att hitta en lösning för att säkerställa denna trafik.

För oss som kommer från Västerbotten är detta av stor betydelse. Vi ser att företagen mår bra av det. Vi ser att turisterna börjar att komma. Man hör åter finska på gatan i Umeå, precis som man ska göra.

Då är frågan om det är statens uppgift att hjälpa till med detta. Jag tycker att det är det. Jag tycker inte att det duger att säga att det är bra om det händer någonting men att man inte tänker hjälpa till.

För det första är det så att färjetrafiken i den södra delen av Östersjön i praktiken har en omfattande subvention genom att man i samband med EU-inträdet bevarade taxfreeförsäljningen för denna färjetrafik. Detta gör

att bägge staterna går miste om otroliga skatteintäkter, i praktiken för att hålla rederierna under armarna.

Något motsvarande indirekt stöd finns inte till färjetrafiken i andra delar av Östersjön, så det är fel att säga att det råder någon sorts lika konkurrens. Någon sådan konkurrens har inte rått sedan EU-inträdet, utan detta har ensidigt drabbat den färjetrafik som inte går via Åland. Jag tycker därför att det är rimligt att säga att förutsättningarna är olika.

För det andra borde det ligga i den svenska statens intresse att behålla de stora miljövinster som finns i att människor inte flyger, åker bil eller kör lastbil och dessutom kan korta resan med flera hundra kilometer. Det är ingen tillfällighet att såväl näringslivet som kommunerna i norra Sverige är intresserade av att finna lösningar på detta. Jag menar att detta är ett nationellt intresse.

Till detta kommer en annan sak som jag tycker att regeringen ska fundera över, nämligen hur det lät före det förra valet. Jag har här en kopia på en artikel som skrevs av ingen mindre än Anders Ygeman, som på den tiden var ordförande i trafikutskottet, om jag inte minns fel.

Han påpekar i artikeln hur lite engagerad den borgerliga regeringen är i kommunikationerna i norra Sverige och att man inte gör någonting för att säkra färjetrafiken över Kvarken men att det minsann kommer att bli andra tag när Socialdemokraterna kommer till makten och att Socialdemokraterna kommer att säkra denna trafik.

Ärligt talat kan jag dock inte se någon skillnad mellan dessa två regeringar. Jag tycker att regeringen ska bidra till att det blir en bra helhetslösning. Jag tycker också att det är rimligt att anse att detta är ett nationellt intresse.

Anf. 3 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag delar engagemanget för Kvarkenfärjan och för bättre förbindelser mellan Sverige och Finland, men jag delar inte uppfattningen att det inte är någon skillnad mellan denna regering och den förra.

För det första ska vi komma ihåg att regeringen, med starkt stöd av inte minst Jonas Sjöstedt och Vänsterpartiet, har sett till att vi nu har 100 miljarder mer att investera i infrastruktur än vad den förra regeringen hade. Vi är visserligen inte klara med den nationella planen, men Trafikverket föreslår omfattande och viktiga investeringar – inte minst sådana som efterfrågas av företrädare i Umeå, i Västerbotten och i Norrbotten.

Nog är det en väldig skillnad på vilka man röstar på. Förut hade vi en regering som sa att det är olönsamt att investera i till exempel järnväg och som visade litet eller inget intresse för kommunikationerna och infrastrukturen i norra Sverige. Den förra regeringen lyfte till exempel bort Norrbottenabanan ur den nationella planen.

Från regeringens sida utökade vi också – på mitt initiativ – för inte så länge sedan möjligheten till EU-finansiering i hela norra Sverige. Tidigare var det faktiskt så att man med den borgerliga regeringens goda minne lät bli att ge några projekt norr om Stockholm möjlighet att ta del av eller ens tävla om de EU-strukturfondsmedel eller andra fondmedel som finns till förfogande.

Vi öppnade denna möjlighet, för vi är en regering för hela landet. Jag vet att Jonas Sjöstedt också delar denna vision. I och med detta ges helt andra förutsättningar för projekt i norra Sverige, ända upp till Haparanda,

att vara med och slåss om de gemensamma resurser som finns inom Europeiska unionen. Jag tycker att det är en viktig signal.

Senast regeringen beslutade om projektansökningar som hade skickats in vill jag minnas att vi godkände elva av tolv. Att den tolfte avslogs var inte på administrativa grunder utan därför att det fanns andra fel i ansökan.

Vi ser välvilligt på att man hittar projekt där man gemensamt kan förmera de resurser som vi avsatt inom EU. Det underlättar naturligtvis förutsättningarna för projekten även när det gäller Kvarkestrafiken.

Jag noterar, precis som jag säger i interpellationssvaret, att företrädare i både Umeå och Vasa nu har lyft fram att man själva vill ta ansvar för själva finansieringen av färjan, då med hjälp och benäget bistånd från EU. Jag har naturligtvis också fört diskussioner med min finska kollega Anne Berner om det svenskfinska samarbetet. Och bara signalen som vi gav med att förlänga stomnätskorridoren och en del andra initiativ som vi tar ökar ju dramatiskt förutsättningarna för ett förbättrat svenskfinskt samarbete framöver.

Jag kommer naturligtvis att fortsätta dialogen och diskussionen med företrädare såväl i Umeå som i hela norra Sverige, för, återigen, jag delar Jonas Sjöstedts och Vänsterpartiets uppfattning att vi behöver förbättra kommunikationerna. Jag tror också att det är viktigt att vi tar fler initiativ på området, vare sig de åligger kommunen, regionen eller staten. Skälet till att den förra ansökan avslogs är rent krasst att vi från regeringens sida inte kan gå in och göra investeringar inom hamnområdet. Men jag anar att det kan bli en bättre dialog framöver som gör att vi kommer att få skäl att titta på nya ansökningar från Umeå.

Anf. 4 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Tack för svaret!

Jag tar fasta på det sista som ministern sa, att det finns möjligheter också framöver.

Jag tycker att det är rimligt att både den finska staten och den svenska staten bidrar med en liten del. Sannolikt är möjligheten att få stöd från EU snarast större om även staten står bakom det hela. Det visar att man tror på det och är beredd att bidra till det. Den finska staten är det, och jag tycker att också den svenska staten kan vara det. Om det sedan ska vara ett stöd till att bygga om hamnen eller till att bygga den nya färjan kan man diskutera. Bägge kostnaderna hamnar egentligen på Umeå kommun. Jag menar att det är ganska orimligt, eftersom det är så enorma långsiktiga investeringskostnader som det handlar om. Nyttan kommer hela norra Sverige till del, inte bara Umeå.

För Umeå kommun är det naturligtvis otroligt viktigt att ha den här trafiken. Men de investeringar som nu krävs är så stora att de riskerar att tränga ut andra viktiga investeringar för en mycket expansiv kommun som behöver investera mycket och att det leder till att man tvingas privatisera verksamheter som man i grunden vill behålla i kommunens regi. För staten är det här växel pengar, för att uttrycka det lite enkelt.

Vackra ord och stöd är bra och uppskattas, men det vore ännu bättre om man, liksom den finska staten, var beredd att inom statsbudgetens ram bidra till att lösa detta. Då kommer man långsiktigt att kunna både bygga ut turistnäring och styra om godsflöden. Det är då man får de riktigt stora

miljövinsterna med en ny modern färja och kan planera för att den här trafiken kommer att bli permanent framöver.

Sedan håller jag med om att den förra regeringen var usel på eller direkt ointresserad av att investera i norra Sverige. Man lyfte bort den stora strategiska järnvägsinvesteringen Norrbotniabanan ur planen. Den ska vi bygga. Det är otroligt viktigt. Det är ett av skälen till att det är viktigt att vi inte får en borgerlig infrastrukturminister i framtiden. Men jag skulle gärna se att man bygger den ända till Luleå och att man gör det lite snabbare. Nu har man lagt den i en väntelista i infrastrukturplanen och bygger egentligen bara halva Norrbotniabanan.

Jag tror att det är när dessa investeringar görs sammantaget som de kommer att ge störst effekt – störst miljönytta, störst ekonomisk nytta och störst nytta för turismen framöver. Därför skulle jag vilja uppmana ministern att fortsätta dialogen och diskutera möjligheterna att hitta en gemensam lösning med den finska staten.

Vänsterpartiet bidrar gärna. Vi har ju haft ett budgetsamarbete de senaste åren för att hitta sådana lösningar. Sedan kan man säkert diskutera den exakta modellen och vad som ska stödjas och när. Men det får inte bli så att denna avgörande investering äventyras, och det är rimligt att dela på den kostnad som uppstår för den.

Anf. 5 NINA LUNDSTRÖM (L):

Fru talman! Jag har anmält mig till den här intressanta debatten därför att jag var frågeställare förra sensommaren, i augusti 2017, när det gäller just Kvarkestrafiken. Jag är inte den första liberalen som har ställt frågor om Kvarken. Min kollega Maria Lundqvist-Brömster har ofta återkommit till frågan.

Jag tycker att det finns ett lite större perspektiv på detta med trafiken över Kvarken, som egentligen också handlar om hur vi bygger hållbara transporter. Det finns också i den delen av Sverige ett behov av att få fram gods och använda sjöfarten till att utveckla transporterna. Jag tänker på Blå vägen, som går ända från Norge till Ryssland. Om vägen kunde fortsätta i en bro över Kvarken skulle ungefär en miljon människor som är verksamma och bor i området kunna använda den. Dessutom har vi mängder av godstransporter.

I och med svaret som jag fick på min fråga förra året blir jag lite fundersam över statsrådets svar i dag, för jag fick ett annat svar. I sitt svar till mig tog statsrådet upp EU:s sjömotorvägskoncept och att det krävs två länder för att kunna göra en ansökan. Jag blir då nyfiken på vad statsrådet och regeringen har gjort för att hitta någon form av nya koncept och nya tank kring detta. Vilka insatser har regeringen och statsrådet gjort sett till behovet av godstransporter, behovet av att utveckla sjöfarten och inte minst gränsöverskridande trafik?

Trafikanalys gjorde en utvärdering av hur Sverige har arbetat i nationella planer med just den gränsöverskridande trafiken. Där kunde man konstatera att det är en fråga som nästan helt och hållet lyser med sin frånvaro. Hur ser flödena ut mellan våra länder, och hur ser vi till att få draghjälp av EU för att hitta lösningar och finansiering?

Jag tror att sjöfarten generellt sett är en framtidsfråga. Statsrådet har inte nämnt godsstrategin som ska komma. Men den nationella planen ger möjligheter att ta ett större tag kring de här transportfrågorna.

Med vetskapen att också Finland är engagerat i frågan undrar jag på vilket sätt Sverige och Finland har gjort gemensam sak i frågan.

Jag tror att det är viktigt att ge större möjligheter för transporter och, som interpellanten, ställa frågan vad som är alternativet. Alternativet är att köra på väg från Haparanda ned utefter den finska kusten. Varför inte ta tillfället i akt och se hur man skulle kunna utveckla möjligheterna här? Finns det en roll för den svenska staten att spela här? Och hur ser vi till att få klimatsmarta hållbara transporter, där sjöfarten har en solklar roll att spela?

Anf. 6 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Nina Lundström, för inlägget i debatten!

Det finns ju en del att göra på den borgerliga sidan när det gäller ansvarstagandet. Det är inte bara, som vi nämnt tidigare, 100 miljarder mindre som man lade i resurser till infrastrukturen, vilket gör att vi nu är gravt underinvesterade när det gäller inte minst järnvägen men också vägnätet och framför allt sjöfarten.

För att utveckla sjöfarten, som regeringen vill göra, var det helt avgörande att lösa ut frågan om tonnageskatten, vilket denna regering gjorde, inte den förra. Det gör att vi nu ser en ökad inflaggning i Sverige. Den svenska handelsflottan växer. Det gör den tack vare en framgångsrik politik från den här regeringen som ger lite framtidshopp och tro när det gäller den svenska sjöfartens utveckling, vilket är nog så viktigt i norra Sverige och de svenskfinska förbindelserna.

Jag åkte nyligen isbrytare mellan Luleå och Piteå. Det är helt avgörande att vi har en modern isbrytarflotta, så att inte kalla vintrar försvårar förutsättningarna för Sverige att klara den omställning vi behöver göra i transportsystemet till klimatsmarta transporter, inte minst sjövägen. Vi vet alla att vi står inför ganska stora och omfattande nyinvesteringsbehov för att upprätthålla kapaciteten, och det är min bestämda uppfattning att det är ett nationellt ansvar. Det kan inte vara ett ansvar bara för regionen eller näringen i norra Sverige, utan det måste vi gemensamt bära. Det är viktigt för Sveriges basindustri och Sveriges export.

I den nationella planen kommer också sjöfarten att inkluderas. I Trafikverkets förslag – jag håller mig till det eftersom vi inte är färdiga ännu – finns både farledsfördjupningar och annat som stärker sjöfartens förutsättningar framöver.

I godsstrategin är det självklart att vi pekar ut sjöfarten som en viktig del, men om detta ska fungera krävs en sammankoppling och samfasning mellan vägar på land och vägar till sjöss. Därför är stråktänkandet avgörande.

Målsättningen måste vara att vi kan ha digitala kontrollerade transporter från en 74 tons lastbil på BK4-vägar till omlastning till järnväg eller rakt ut till automatisk omlastning till en hamn. Om detta ska funka måste vi inkludera såväl hamnaktörerna, där det ofta finns ett kommunalt ägande, som sjöfartens aktörer och den övriga transportnäringen. Det är precis detta arbete som jag och regeringen har bedrivit det senaste halvåret. Vi har, för första gången någonsin, kallat Umeå hamn och alla andra hamnar till regeringen för att diskutera hamnarnas del i utvecklingen av både persontrafik och godstrafik.

Det är nödvändigt att vi inser hamnarnas betydelse för att få länken att fungera och för att kunna utveckla svensk sjöfart mer. Om detta ska vara möjligt krävs dock mer resurser – det är en del. 100 miljarder mer är bra, men jag tror att de flesta regionala aktörer skulle vilja ha ännu mer.

Jag vill påminna om att jag i grunden tycker att det ska vara ett statligt engagemang och att vi inte i för stor utsträckning ska ha kommunal medfinansiering av det som är statens uppdrag när det gäller infrastruktur. Dessa pengar behövs i barnomsorg, förskola och sjukvård, och därför är det viktigt att staten är tydlig. Då får vi prioritera med de ramar vi har.

Om vi kan förmera resurserna ska vi göra det. Jonas Sjöstedt pekade i interpellationen på de möjligheter till medfinansiering från EU som finns och där regeringsmedverkan krävs. Jag har haft en dialog både med min finska motsvarighet och med regionala företrädare i norra Sverige om förutsättningarna att kunna öka finansieringsmöjligheterna med hjälp av EU-stöd. Jag noterar att både Vasa och Umeå kommun har tagit initiativ själva, vilket jag välkomnar.

Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Vi lever i en tid då det är akut att investera så att vi minskar de fossila utsläppen och på det sättet gör det vi kan för att hindra klimatförändringarna. Att då investera i moderna transporter som inte kräver fossila bränslen är avgörande. Det är därför det behövs en ny färja, det är därför vi behöver bygga ut kapaciteten så att alternativet inte är att köra 1 000 kilometer extra med lastbil och det är därför vi behöver kombinera olika transportslag.

Denna investering är en välmotiverad investering, också av klimatskäl. Jag vill påminna om att regeringen tyckte att det var viktigt att bygga en ny flygplats i Sälen för stora summor, vilket var en ganska tveksam investering ur klimatsynpunkt. Jämfört med den skulle denna investering göra mycket tydlig klimatnytta.

Det är skillnad om man är positiv i allmänna ordalag eller om man är pådrivare. Den finska staten har närmast varit en pådrivare för att hitta lösningar och har varit beredd att bidra med investering. Den svenska staten bjuder på välvilliga uttalanden men tar inte ett ekonomiskt ansvar för att det ska fungera. Jag tycker att det är synd.

Jag måste säga att på detta område var Socialdemokraterna bättre förr. Inför det förra valet var Anders Ygeman mycket tydlig. Han förespeglade västerbottningarna att svenska staten skulle agera för att säkra trafiken om vi fick en annan regering. Många uppfattade naturligtvis detta som ett löfte – att man skulle ta ett gemensamt ansvar för att klara detta.

Att kunna få loss pengar från Europeiska unionen för de stora, tunga investeringar som finns i norr och att vi får lite skatteåterbäring från EU är avgörande, men det är mycket lättare om vi får med staten på att kunna övertyga EU om att detta är strategiska projekt.

Jag vill säga till regeringen och Socialdemokraterna: Kom loss nu, och satsa på kommunikationerna även i norra Sverige och på att säkra färjetrafiken över Kvarken!

Anf. 8 NINA LUNDSTRÖM (L):

Fru talman! Så här svarade statsrådet på min fråga i höstas: Vilka möjligheter som finns för finansiering inom TEN-T längre fram i tiden är i dag svårt att säga.

Nu har det gått ganska många månader, och därför vore det intressant att få höra från statsrådet om läget har klarnat.

Jag tror att frågan om godstransporter, persontransporter och sjöfartens betydelse är jätteviktig. Vi väntar med stor spänning på den nationella planen eller skrivelsen från regeringen för att kunna se hur regeringen har resonerat kring möjligheterna.

Om godset ska kunna fraktas i de norra delarna av Sverige på ett klimatsmart sätt måste vi räkna in också sjöfarten i detta. Därför deltar jag i debatten i dag. Jag har fått ett svar tidigare och har väntat med spänning på att statsrådet ska vidareutveckla dessa tankar.

Den finska regeringen har varit mycket mer aktiv i frågan och försökt titta på möjligheterna. Jag vill återkomma till vilka åtgärder som statsrådet har vidtagit inom EU-samarbetet, utifrån det svar jag fick i höstas, att sjömotorvägskonceptet kräver två länder etcetera. Hur kan man arbeta vidare med dessa frågor? Genom att börja belysa frågorna ur detta perspektiv kan svar ges på många andra frågor.

Sjöfarten är otroligt viktig för framtidens transporter. Det gäller inte bara Kvarken, utan det handlar också om vår övriga sjöfart, inte minst till Gotland. Det handlar även om relationerna mellan Sverige och Finland, där man kan göra gemensam sak, och om att se de flöden jag pekade på, från Norge, över Sverige, till Finland och vidare till Ryssland. Då har man stora geografiska områden där man kan få transporter som är mycket mer klimatsmarta.

Jag hoppas, fru talman, att läget kan klarna och att statsrådet tar tillfället i akt att svara på frågorna.

Anf. 9 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Nina Lundström! Jag tyckte att jag svarade, inte minst när jag markerade att vi nu, till skillnad från när bland andra Liberalerna satt i regeringsställning, utvidgar stomnätskorridoren till att innefatta även norra Sverige.

Det sker en dramatisk ökning av förutsättningarna för medfinansiering från EU när det gäller norra Sverige jämfört med vad som tidigare funnits. Detta i sig ger helt andra förutsättningar. Tillsammans med den dialog jag har haft med min finska kollega är det ett exempel på hur vi nu stärker det svensk-finska samarbetet och möjligheterna till bra trafik i Bottniska korridoren.

Sjöfarten kommer att få en större roll i både i den nationella planen och i godsstrategin än vad den kanske haft någonsin tidigare. Det enkla skälet till det är att vi, om vi ska bli världens första fossilfria välfärdsnation och kunna bli den där permanenta världsutställningen med implementering av ny miljösmart teknik, måste utnyttja sjöfarten.

Det är trångt på spåren till följd av åren med underinvesteringar. Det är fortfarande en tuff utmaning att se till att lastbilstrafiken blir fossilfri, oavsett om vi satsar på elvägar eller på biobränsleinblandning och HVO. Då måste vi utveckla sjöfarten i större utsträckning, och detta har varit en

tydlig ambition för regeringen. Nu lyckas vi med det. Nu ökar inflagningen, och det kommer att vara fler projekt än tidigare som är nära sjöfarten i den nationella planen.

Det är en viktig del för Sverige att utvidga sjöfarten, oavsett om vi talar om norra Sverige eller för den delen om den viktiga hamnen i Göteborg, varifrån huvuddelen av vår export utgår just nu.

När det gäller resurser vill jag säga till Jonas Sjöstedt att även om Vänsterpartiet ofta tycks ha mer resurser än många andra har vi gemensamt ställt oss bakom de budgetförutsättningar som finns, och det är 100 miljarder mer. När jag har funderat på vad dessa 100 miljarder ska gå till i den nationella planen har jag lyssnat in regionernas önskemål tydligt. Man har gjort tydliga prioriteringar regionalt av vad som är allra viktigast, och detta kommer att vara vägledande för regeringens satsningar.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2017/18:491 om färdtjänst

Anf. 10 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Emma Wallrup har ställt tre frågor till mig med koppling till färdtjänst och tillgänglighet i kollektivtrafiken.

Frågor kring användbarheten och tillgängligheten till transportsystemet för personer med funktionsnedsättning har hög prioritet inom regeringen. I maj 2017 lämnades propositionen *Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken*. Utifrån inriktningen i propositionen har regeringen uppdragit åt Trafikanalys att kartlägga hinder för tillgänglighet inom kollektivtrafiksystemet för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2019.

Regeringen har även uppdragit åt Myndigheten för delaktighet att kartlägga och analysera kvaliteten i utförandet av färdtjänstresor ur både ett användar- och utförarperspektiv. Detta uppdrag ska redovisas senast den 30 november 2018.

Färdtjänsten fyller ett viktigt behov för en stor grupp av människor som till följd av funktionshinder inte har möjlighet att använda den allmänna kollektivtrafiken. Ansvaret för att anordna färdtjänst åvilar kommunerna, eller den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet om kommunen överlåtit ansvaret till denne. Färdtjänstlagen föreskriver att varje kommun ansvarar för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. Denna princip anser jag är riktig, eftersom den ger en lokal och regional förankring av ansvaret för att färdtjänsten upprätthåller en god kvalitet.

Svensk Kollektivtrafik genomför årligen en stor undersökning som mäter resenärernas upplevda kvalitet på den senaste färdtjänst- eller sjukresan som genomförts. Undersökningen omfattar ca 40 000 personer. I undersökningen avseende år 2017 redovisas att både färdtjänst- och sjukresenärer överlag är mycket nöjda med sina resor. 90 procent av såväl färdtjänstresenärerna som sjukresenärerna anger att de är nöjda med både beställningen och resan sammantaget.

I oktober 2016 tillsattes en utredning med uppdrag att analysera nuvarande regelverk och föreslå förändrade eller nya regler för att undanröja

hinder för en effektiv samordning och organisering av de särskilda persontransporterna, det vill säga färdtjänst, sjukresor och skolresor. I uppdraget ingår även att se över behovet av att en statlig myndighet gör en regelbunden statistisk uppföljning på nationell nivå. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2018.

Enligt lagen om kollektivtrafik ska de regionala trafikförsörjningsprogrammen innehålla en redovisning av de bytespunkter och linjer som ska vara fullt tillgängliga för alla resenärer. Regeringen utgår från att denna information även lämnas till resenärerna på ett ändamålsenligt sätt.

Utifrån regeringens beslutade inriktning för funktionshinderspolitiken pågår således flera analyser och utredningar med olika perspektiv på färdtjänsten och tillgängligheten till kollektivtrafiksystemet. Dessa frågor har hög prioritet, och jag kommer att noga följa resultatet av dessa utredningar.

Anf. 11 EMMA WALLRUP (V):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Jag ställde denna interpellation efter att ha anordnat en närdemokrati-vecka under förra Almedalsveckan, då jag i stället träffade en rad aktörer hemma i Uppsala. Bland annat träffade jag Funktionsrätt som berättade att de enkäter som görs över hela landet inte stämmer. Vi har stoltserat med att 80 procent är nöjda i Uppsala kommun. Men det stämmer inte. Enligt Funktionsrätt är det ungefär 50 procent som är nöjda. I Uppsala är det en rödgrön majoritet och Vänsterpartiet sitter med. De har börjat diskutera detta och tagit tag i frågan. Politikerna har tittat på detta även innan jag anordnade denna närdemokrati-vecka. Nu kommer man att ställa högre krav vid upphandlingar och se till att dessa dialoger blir bättre. Men det är mycket viktigt att vi lyssnar på brukarna.

Det som hände var att man i dessa enkäter frågade om bara vissa saker. Man frågade hur den senaste resan hade varit. Man tog inte heller med dem som inte kan resa över huvud taget på grund av att det är samåkning. Det ställer till väldigt stora problem.

Tidigare har färdtjänsten funnits under socialtjänstlagen. Då hade man ett bättre helhetsperspektiv och kunde på ett bättre sätt ta hand om situationen för varje individ. När färdtjänsten nu har flyttats över till kollektivtrafiklagen ses den mer som kollektivtrafik.

Det har kommit en lång rad historier till mig från olika delar av landet. De handlar om autistiska barn som regelbundet får stå utanför sin skola och vänta en till två timmar utan att det kommer någon bil, och det finns ingen vuxen i närheten. Detta är barn som är i behov av trygghet.

Jag talade i föregår med en äldre kvinna. Hon kan inte resa med färdtjänsten eftersom man har samåkning. Hon har missat två avgångar med tåget på grund av att hon inte kom fram i tid med färdtjänsten till tågstationen. Det är en helt orimlig situation att funktionshindrade ska leva på ett sådant sätt i Sverige. Det är inte bra.

Jag tror att vi behöver titta lite grann i backspegeln för att se hur vi tidigare byggde landet så att alla kunde delta i samhället på lika villkor.

Visst är det så att 50 procent enligt Funktionsrätt ändå är nöjda med färdtjänsten. Det är alltså inte så att den absolut inte fungerar. Men de stora problem som finns är mycket allvarliga. Det ska inte vara så bökigt för

någon person i Sverige när man ska ta sig till och från skola eller fritidsaktiviteter. Därför tycker jag att detta är en fråga som vi verkligen skulle behöva se över, och det är bra att det är utredningar på gång.

Men det är mycket vanskligt med dessa enkäter. Vi ser också i ministerens svar att Svensk Kollektivtrafiks enkäter visar på mycket stor kundnöjdhet – 90 procent. Det är ännu mer än i Uppsala kommun. Men det finns väldigt många historier från hela landet som säger tvärtom. Därför tror jag att vi också behöver ta en titt på hur dialogen förs, så att vi verkligen kan följa upp och styra upp det som inte fungerar och hitta bättre arbetsformer för att få det att fungera.

Anf. 12 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag tackar Emma Wallrup för engagemanget. Detta är, som sagt, ett område där det pågår ett ganska omfattande utredningsarbete. Skälen är precis de som Emma Wallrup nämnde. Det finns förbättringspotential. Även om ungefär 90 procent är nöjda enligt Svensk Kollektivtrafiks enkät finns det naturligtvis alltid skäl att se över om det är rätt ansvarsfördelning och om det finns rätt insatser. Det är ett av skälen till att regeringen tillsatte den utredning som tittar på både färdtjänst, sjukresor och skolresor.

När detta väl är sagt ska vi ändå komma ihåg att det är viktigt att upprätthålla ansvarsfördelningen. Det är ett kommunalt ansvar att säkerställa att färdtjänsten har en god kvalitet.

Om vi på statlig nivå skulle börja införa regler kring resegaranti och liknande tror jag att vi är lite farligt ute. Färdtjänst ska ju vara en rättighet och inte en kundtjänst. Vi måste därför tänka oss för vad vi gör när vi föreslår olika förbättringar. Det är ett av skälen till att jag själv vill invänta den utredning som pågår. Den kommer att vara färdig till sommaren – den 30 juni. Utredaren och sekretariatet har fört en ordentlig dialog med funktionshindersrörelsen men naturligtvis också med aktörerna och operatörerna på ett bra sätt för att se om man kan hitta bättre samordningsvinster, men inte minst använda ett resenärsperspektiv.

Sedan tror jag att det finns mer att göra när det gäller upphandling. Det är ingen tvekan om, inte minst med de nya upphandlingsregler som nu gäller, att man inte alltid måste gå på lägsta pris. Man har möjlighet att lokalt och regionalt när man upphandlar ställa krav på att man ska utgå från sjysta villkor och att lägsta pris inte ska vara vägledande. I stället måste naturligtvis nöjda kunder och ett bra bemötande vara helt avgörande och att man tar detta ansvar på lokal och regional nivå. Och man vet att det görs på väldigt många ställen.

När det gäller hur enkäterna är utformade är det naturligtvis inte regeringen som utformar dem. Hur de utformas får Svensk Kollektivtrafik eller andra som gör enkäter ansvara för. Jag tyckte ändå att det var bra att i interpellationssvaret nämna att enligt Svensk Kollektivtrafiks studie, som ändå omfattar 40 000 resenärer, säger 90 procent att de faktiskt är nöjda med både beställningen och med resan sammantaget. Jag säger det också lite grann för att vi i ett läge då man ofta vill hitta brister i offentligt utförd verksamhet ska komma ihåg att det ändå är en fantastisk utväxling från välfärdsstaten med möjligheter till färdtjänstresor och sjukresor som görs i denna utsträckning och att man faktiskt är nöjd med att detta görs på ett effektivt och gemensamt organiserat sätt.

Det finns naturligtvis förutsättningar att göra detta bättre, och det är ett av skälen till att vi också har en omfattande utredningsverksamhet.

Jag hoppas också att Emma Wallrup tar del av detta utredningsresultat när det kommer lagom till sommaren – den 30 juni. Då kan vi säkert gemensamt se till, tillsammans med många andra goda krafter, att vi får en än bättre utväxling av sjukresorna, färdtjänstresorna och för den delen skolresorna framöver.

Anf. 13 EMMA WALLRUP (V):

Fru talman! Det är mycket lovvärt att upphandlingsreglerna har blivit bättre så att vi kan ställa sociala krav. I Uppsala kommun har man sagt att man uppskattar det och kommer att se över och jobba i enlighet med det. Det är viktigt.

Vi har också en pengapåse som ska räcka, och då kanske man ändå tar det lägsta priset i många kommuner. Därför kommer vi långsiktigt att behöva jobba för mer resurser till välfärden. Det är en prioriteringsfråga om vi ska ha nöjen, stora arenor och så vidare eller om vi ska satsa på de mest grundläggande behoven för alla. Här tror jag att vi alla behöver tänka om och använda hjärtat mer i politiken.

När det gäller enkäterna oroar det mig faktiskt väldigt mycket att ministern kan stå här så lugnt och hänvisa till de 90 procent som är nöjda. Vi har ju precis fått höra från Funktionsrätt att 50 procent inte är nöjda och att till exempel frågorna i enkäten i Uppsala kommun är felställda. Det är vanligt inom politiken att man har en lojalitet uppåt – mot sina arbetsgivare, mot den som sätter budgeten och mot politikerna ovanför en – därför att man i ett samhälle med ganska undermålig respekt för varje medborgares kompetens att bidra blir mer en klättrare än en demokrat. Det skulle jag ärligt se som ett problem i dag, om jag får vara lite skarp.

Vi behöver se över hela vårt politiska system, där vi gynnar att medborgarens talan kommer fram. Sverige är ett väldigt demokratiskt land och har kommit långt, men det finns mycket att göra. Ju mer jag jobbar i det politiska systemet ser jag att det finns en lång rad proppar i systemet för att behoven inom socialtjänst och behoven för färdtjänstresenärer ska nå fram till politikerna. Det visar inte minst det här exemplet, där Funktionsrätt alltså har en helt annan uppfattning även om brukarna i den organisationen har svarat på enkäterna.

Detta är jätteallvarligt. Det handlar om autistiska barn som regelbundet får stå och vänta i kanske två timmar efter skolan för att bilen inte kommer. Det är inte okej; jag tror inte att någon av oss kan acceptera detta egentligen. Men den informationen måste ju nå fram till beslutsfattarna, och uppenbarligen finns det brister i detta. Jag vill skarpt poängtera att vi behöver ha bättre uppföljningssystem i hela välfärden, och även inom färdtjänsten, som vi kan lita på. Vi behöver ställa rätt frågor och ha en kontinuerlig dialog med föreningen Funktionsrätt om vilka frågor man bör ställa för att verkligen få ett tillförlitligt resultat. De pekar till exempel på detta att man bara frågar efter senaste resan.

Jag ser alltså detta som en stor utmaning, och det är ett exempel på hur hela vårt representativa politiska system behöver bli bättre. Det här med att vi ska bli omvalda gynnar kanske snarare en karriärväg, tyvärr, än det gynnar att vara riktiga demokrater – att jobba med demokrati och med ett starkt intresse för hur vi kan förbättra för folket. Många av oss har ändå

med oss det också, men att den andra sidan tar över för mycket ser jag som ett stort problem som vi behöver se över och tänka över. Det här är *ett* exempel på precis hur fel det kan bli.

Anf. 14 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag ska ärligt säga att jag inte riktigt förstår Emma Wallrups argumentation. Jag tror faktiskt att alla i Sveriges riksdag engagerar sig utifrån det som är deras väljares och deras partiers preferenser. Min erfarenhet är faktiskt att alla, oavsett politisk färg, är djupt engagerade. Sedan tar man naturligtvis olika lokala exempel för att driva sina idéer och tankar.

Regeringens utgångspunkt när det gäller detta måste naturligtvis vara den nationella statistik som finns till förfogande. Skulle det vara så att man i Uppsala inte känner sig lyssnad på när det gäller hur färdtjänsten utförs, vilket är ett kommunalt ansvar, är det naturligtvis ett ansvar som ska ligga lokalt – kommunalt i Uppsala eller regionalt inom Uppsala region. Tecken på att det kan finnas brister, vare sig det är i Uppsala eller någon annanstans, är dock ett av skälen till att regeringen tar ett helhetsansvar. Det kan vi inte göra utifrån hörsägen, utan då måste vi ha ett ordentligt underlag – och det är det vi tar fram. Det är därför vi nu har tre stora utredningar och en som tar ett samlat grepp även om strukturfrågorna.

Jag har själv jobbat mycket med frågor som rör funktionsrätt och är djupt engagerad i alla människors möjligheter att vara fria och starka individer och få plats och utrymme i det här samhället på lika villkor. Då måste också samhället anpassa sig och skapa de förutsättningar som krävs för att en person som har funktionshinder eller inte har tillgång till alla möjligheter ska få den chansen, och det handlar om hur vi utformar samhället – vilka regler vi har för hur kollektivtrafiken är utformad, vilka upphandlingsregler vi har och vilket ansvar vi ger åt dem som upphandlar att också utforma transporterna på rätt sätt.

Det är ett av skälen till att vi nu har den här utredningen. Den ska titta ordentligt på detta, och den ska samråda med organisationerna på nationell nivå för att ta till sig den kunskapen. Jag vet också att det ibland kan vara så att man lokalt och regionalt, med pressade budgetar, kanske inte alltid ser att man har förutsättningar att tillgodose alla behov. Därför måste vi också på nationell nivå uppmärksamma detta, och det är ett av skälen till att vi nu har den här statliga utredningen.

Jag är, återigen, övertygad om att även Emma Wallrup och många andra kommer att känna det ansvaret när vi får resultatet den 30 juni, då utredningen ska presentera sitt resultat. Jag hoppas också att alla remissinstanser och andra då engagerar sig djupt i hur vi kan förbättra såväl färdtjänst och skolresor som sjukresor. I grunden handlar det om vilka resurser vi har i samhället och hur vi väljer att prioritera.

Jag tycker att detta är en grundläggande både moralisk och demokratisk fråga om alla människors rätt att kunna delta i samhället fullt ut. Därför är det viktigt att vi inte bara ger ett bra beslutsunderlag för de beslutet utan också tar den politiska debatt som kommer att krävas för att få resurser så att vi kan säkerställa att vi har transporter av god kvalitet till alla medborgare.

Anf. 15 EMMA WALLRUP (V):

Fru talman! Tack, ministern! Jag är glad om ministern tar detta på allvar och kanske framför allt i dialogen med brukarorganisationerna lyssnar noga på hur man ska kunna utforma underlaget så att det är tillförlitligt. Det är nämligen väldigt allvarligt om vi tror att vi gör en kvalitativt bra satsning när vi inte gör det och om vi tror att vi har regelverk som gynnar dessa grupper men inte gör det.

Det är alltså otroligt viktigt att man i utredningen verkligen är noggrann med att lyssna. Jag vet att Funktionsrätt påtalade att de har försökt ha en dialog med tjänstemän och politiker om att få en bättre enkät och att de har försökt visa bristerna men att det har varit jättesvårt för dem att få gehör. Därför vill jag verkligen belysa detta. Jag tror att ministern har ett äkta engagemang här, och jag hoppas att det är på riktigt och inte i slutändan budgetkramande på det sättet att man inte vågar ta fram rätt underlag.

Jag tror att fegheten i att inte ens våga göra en kartläggning av behoven i välfärden, för att man är rädd att pengarna inte ska räcka, är livsfarlig. Då är det bättre att veta hur stora luckor och brister som finns och lägga upp en karta för hur vi ska komma till rätta med dem långsiktigt. Det är bättre att veta att vi inte kommer hela vägen nu men kanske kan vidta några justerande åtgärder som är korrekta – för att vi har rätt underlag. Sedan kan vi långsiktigt fördela resurserna så att de kommer dit de ska i samhället.

Om vi inte ens vågar ta fram tillförlitliga underlag kommer vi dock aldrig att nå fram, och det kommer bara att gynna ett visst parti – Sverigedemokraterna – och missnöjesröster, för att de ser igenom hela systemet. Det har vi inte råd med. Vi har inte råd att efter nästa val ha fler sverigedemokrater i riksdagen som undergräver det politiska systemet.

Anf. 16 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag tror inte att det i sak finns några stora skillnader mellan Emma Wallrups uppfattning och min uppfattning. Vi är båda engagerade i att vi ska ha färdtjänst av bra kvalitet.

Från nationell nivå säkerställer vi, genom de utredningar jag har presenterat här, att det ska ske en saklig och ordentlig genomgång. Man ska ha en dialog med berörda aktörer och kunna redovisa det, så att vi kan föra en saklig diskussion om hur nöjdheten är, hur insatserna har varit och hur kostnadsfördelningen ser ut. Det kan säkert skilja sig åt i olika delar i landet; vi har hört exempel från Uppsala, och hemma i mitt Småland är situationen något annorlunda. När regeringen uttalar sig ska vi dock göra det utifrån vilken vetskap vi har om hur nöjdheten ser ut på nationell nivå, vilka insatser och resurser som finns till förfogande och vilket ansvar de olika kommunerna och regionerna tar.

Till syvende och sist tror jag att det är där frågan så småningom kommer att landa: Finns det rätt förutsättningar för kommuner och regioner att ta ansvaret? Gör man rätt prioriteringar? I grunden handlar det naturligtvis både om politisk vilja och om vilka resurser som finns till förfogande, och där är min bestämda uppfattning att vi måste ha ett starkt samhälle för att kunna ha en färdtjänst av bra kvalitet och kunna erbjuda personer med funktionshinder rätt möjligheter i samhället. Vi måste ha ett starkt samhälle som har bra resurser.

Det är därför jag inte tror på stora skattesänkningar, och det är därför jag inte tror på avreglering och privatisering. Det är därför jag tror på gemensam finansiering och en tydlig demokratisk kontroll som säkerställer att vi ger stödet där det faktiskt behövs. Det är en viktig del i demokratin, och det blir en viktig fråga inte minst i denna valrörelse. Jag antar därför att detta kommer att bli en viktig fråga att diskutera även de närmaste månaderna.

Tack för debatten!

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2017/18:430 om djurskyddslag med rätts-säkerhet

Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! Staffan Danielsson har frågat mig om jag är beredd att i kommande proposition till riksdagen arbeta in en rätt till domstolsprövning respektive en möjlighet för djurägare att själva få sälja sina djur om inte bristerna är akuta med hänseende till djuren.

Regeringen har nyligen beslutat om en proposition med ett förslag till en helt ny, uppdaterad och moderniserad djurskyddslag. Beslutet fattades vid regeringssammanträdet den 8 mars i år. Propositionen har överlämnats till riksdagen, och riksdagen har aviserat att förslaget kommer att debatteras i kammaren den 14 juni.

Rätts säkerheten för djurhållare är en mycket viktig fråga, och jag är därför glad att få chansen att debattera detta ämne här i dag.

När det gäller den första frågan uppfattar jag att Danielsson vill att kontrollmyndigheterna i vissa fall ska hänskjuta ett beslut att omhänderta djur till domstol. Så bör, om jag förstår Danielsson rätt, ske i de fall en djurhållare motsätter sig ett beslut om ett omedelbart omhändertagande samtidigt som det finns vissa andra omständigheter som är för handen. Men jag har lite svårt att förstå exakt vilka andra omständigheter som ska föreligga och vad Danielsson till exempel lägger i begreppet "akut djurskyddsläge".

I den nu gällande djurskyddslagen regleras vilka omständigheter som ska föreligga för att ett djur ska omhändertas av kontrollmyndigheterna. Det regleras också i vilka situationer ett djur kan bli föremål för ett omedelbart omhändertagande. Ett omedelbart omhändertagande kan bli aktuellt i situationer då ett djur är utsatt för lidande.

Enligt gällande rätt kan en kontrollmyndighets beslut om omhändertagande av ett djur överklagas. Domstolen prövar överklagandet i sak, det vill säga att den prövar om myndigheten har landat i ett riktigt beslut eller om det finns ett behov av att ändra beslutet.

En person som är missnöjd med en kontrollmyndighets beslut kan också begära inhibition. Det innebär att den domstol som ska pröva överklagandet också får besluta att kontrollmyndighetens beslut att omhänderta djur inte ska gälla tills vidare.

Det finns alltså möjlighet för en djurhållare att få ett beslut om omhändertagande av djur överprövat. Det finns också en möjlighet att förhindra att ett sådant beslut genomförs omedelbart.

När det gäller frågan om möjlighet för en djurägare att själv få sälja sina djur innehåller regeringens förslag till den nya djurskyddslagen faktiskt en viss sådan möjlighet.

Regeringens förslag innebär att en person som har fått ett djurförbud kan få avveckla sin djurhållning själv i vissa fall. Han eller hon kan till exempel själv få sälja sina djur. Enligt lagförslaget ska kontrollmyndigheten i samband med att ett beslut om djurförbud fattas också besluta om djuren ska omhändertas eller om djurhållaren ska få avveckla sin djurhållning själv.

Det är av stor vikt att samhället kan ingripa när det är nödvändigt för att skydda djur som far illa. Kontrollmyndigheternas möjlighet att besluta om omhändertagande av djur och djurförbud innebär dock betydande inskränkningar i enskildas fri- och rättigheter. Regeringen har därför gjort en mycket noggrann avvägning mellan dessa intressen. Jag bedömer att vi med detta förslag har åstadkommit en bra balans mellan dem.

Anf. 18 STAFFAN DANIELSSON (C):

Fru talman och herr statsråd! Den debatt vi nu för är viktig, men den är svår och väldigt känslig. Vem vill väl stå upp för den som behandlar djur illa och som är en djurplågåre? Därför är alltid statens myndigheter och djurskyddsinspektörer försedda med starka befogenheter, och de är i ett väldigt överläge gentemot den lantbrukare som, ibland efter anonyma anmälningar, misstänks för brister i sin djurhållning.

Vi är helt överens om att när det gäller husdjur som far allvarligt illa måste ansvariga statstjänstemän akut kunna gripa in och till exempel utan förvarning tvångsomhänderta hundar, hästar eller nötkreatur. Då finns det inte tid för en domstolsprövning.

I dessa situationer kan en lantbrukare i efterhand, när ladugården är tom och djuren är slaktade eller uppstallade till stora löpande kostnader, överklaga myndighetens beslut till förvaltningsdomstol. Han eller hon får nästan aldrig rätt. Myndigheten har fotodokumentation och veterinärintyg, och domstolen prövar främst i form, inte i sak. Det är alltså inte en tingsrätt utan en förvaltningsdomstol.

Det jag lyfter fram är inte detta – när omhändertagande är berättigat – utan alla andra situationer, och de är många. Det handlar om att det i månader eller år har förts en dialog mellan djurskyddsinspektör och lantbrukare om huruvida djurhållningen är tillräckligt bra eller inte. Det har funnits en orimlig praxis som ministern och regeringen har tagit bort, vilket jag verkligen välkomnar. Denna praxis har dock gällt i decennier: Om länsstyrelsen för tredje gången har förelagt lantbrukaren att vidta åtgärder, oavsett om de är stora eller små, har myndigheten och staten rätt att utan förvarning slå till med dråpslaget att tvångsomhänderta alla djur.

Detta har också skett ibland. Man har jagat myggor med maskingevär; proportionerna har inte varit rimliga. Staten kommer plötsligt till gården med flera inspektörer, veterinärer, polis, massmedier och djurtransporter. Djuren transporteras bort till något jourstall där de kan stå uppstallade i många månader innan de slaktas eller säljs.

Detta innebär väldigt höga kostnader, som lantbrukaren får betala. Han eller hon får inte bara sitt rykte förstört, utan ofta raseras också ekonomin. Det finns många som har gått i konkurs. Så nog finns det straff om man

har brister i sin djurhållning. Djuren säljs dessutom ofta till mycket låga priser.

Detta har nu regeringen rättat till, och det ger jag lantbruksministern kredd för. Lantbrukaren ska i större utsträckning själv kunna sälja sina djur när det inte är akut fara utan när man ska sluta.

Straffet för lantbrukarna är i de här fallen som sagt mycket hårt. Om man har behandlat djuren alldeles för illa ska det vara hårda straff. Men ibland gäller det människor som har kämpat och slitit och gjort vad de har kunnat, och det har blivit en bedömningssport att avgöra om det har varit tillräckligt eller inte. Då kan straffet vara väldigt hårt.

Djurskyddsinspektörerna är ibland unga och ambitiösa med hårt tryck på sig att gripa in. De har ofta synpunkter även på detaljnivå. Myndighetens makt är stor. Djurägaren är i ett väldigt underläge, och inte ens LRF kan eller vill alltid göra så mycket. För vem vill försvara en djurplågåre? Lantbrukarna upplever sig med all rätt vara i ett väldigt underläge, och en del knäcks psykiskt och ekonomiskt. Det har förekommit självmord och annat.

Min poäng med interpellationen är att ärendena borde föras till tingsrätt när det är allvarliga frågor på gång och tid finns.

Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! Jag håller med Staffan Danielsson: Det här är en viktig fråga och i många stycken också en känslig fråga. Det kan vara svårt att föra en diskussion om de här frågorna.

Det är dramatiskt och omvälvande att få sina djur omhändertagna. Jag förstår den situation som människor hamnar i när de tvingas att ställa om och till och med lägga ned sin verksamhet. Det är lätt att föreställa sig den sorg man måste känna när man hamnar i en sådan situation. Det kan också vara svårt att sätta sig in helt och hållet i den omstörtande situation och den saknad det måste innebära för exempelvis lantbrukare som råkar ut för detta.

Jag är dock också övertygad om att det inte är med lätt hjärta som inspektörerna och länsstyrelserna fattar så här pass ingripande beslut. Det är i mycket allvarliga situationer man fattar dessa beslut, och här står också olika intressen mot varandra. Det handlar om intresset av att behandla människor med respekt och hänsyn och att inte ingripa i onödan eller alltför kraftfullt. Det är *en* del i det hela. Men det handlar också om ett intresse av att se till att djuren har det bra och inte lider. Det finns många olika delar att ta hänsyn till i detta.

Jag känner att Staffan Danielsson och jag i många delar är överens. Vi är överens om att det är bra och nödvändigt att djur har det bra och att Sverige har en stark djurskyddslag. Jag känner också att vi är överens om att de regler vi har ska tillämpas på ett proportionerligt och rättssäkert sätt; den uppfattningen tror jag att vi delar.

Det fanns ett behov av att förändra regelverket. Regeringen har i det nya lagförslaget använt en mer nyanserad och proportionerlig tillämpning av djurförbud och av omhändertagandet. De här nya bestämmelserna syftar bland annat till att komma ifrån den praxis som har rått tidigare om att tre förelägganden kan leda till ett djurförbud och ett omhändertagande. Det nya är väldigt tydligt på det sättet: Så ska vi inte ha det fortsättningsvis,

utan det ska vara en allvarlig situation och att ett djur lider för att den åtgärden ska vidtas.

Staffan Danielsson tar upp att det här regelverket har gällt länge, och jag kan inte annat än hålla med Staffan Danielsson om att det här borde ha rättats till för länge sedan. Den förra regeringen, alliansregeringen, gav ju ett uppdrag till Djurskyddsutredningen redan 2009 att se över det här. Man kom också med konkreta förslag redan 2011 rörande just den här frågan. Tyvärr hände ingenting under den mandatperioden, men därför har den här regeringen och jag tagit tag i frågan.

I vårt förslag till den nya lagen ingår en bestämmelse om att djurhållaren kan få avveckla sina djur själv i vissa fall. Det är också nytt i förhållande till tidigare. En egentlig avveckling förutsätter dock att djuren inte är utsatta för lidande. Det är det primära i det här. I lagen förtydligas också att man kan ansöka om att få ett djurförbud omprövat. Det har man inte kunnat tidigare, men den möjligheten finns alltså också nu.

Jag är glad att Staffan Danielsson tycker att regeringens förslag i den nya lagen är bra och går i rätt riktning, och jag tror att vi har åstadkommit en bättre balans mellan djurskyddsintresse och intresse av att inte inskränka enskildas fri- och rättigheter.

Anf. 20 STAFFAN DANIELSSON (C):

Fru talman! Tack för svaret, landsbygdsministern!

Jag ger gärna landsbygdsministern kredd för att regeringen har tagit bort den här fullständigt orimliga regeln som har gällt i flera decennier att om vi som myndighet har utfärdat tre förelägganden, små eller stora, har vi, staten, rätt att komma om natten och tvångsomhänderta en hel besättning. Så har det varit, och det har utnyttjats ibland. Det har regeringen tagit bort – det ger jag kredd för – och det borde ha skett mycket tidigare.

Vi är överens om mycket, men det vi inte är överens om är när fullständigt omvälvande beslut om tvångsomhändertagande av en besättning och beslut om djurförbud fattas efter att det har varit en dialog mellan djurägare och myndighet under månader eller år och det blir till en bedömningssport och länsstyrelsen kommer fram till att ett tvångsomhändertagande måste göras. Då tycker jag att länsstyrelsen ska gå till domstol, till tingsrätt, så att bägge parter kan föra fram sin uppfattning och tingsrätten bedöma.

Nu är det myndighetsbeslut som fattas, och de är inte alltid baserade på djurskyddslagen utan på föreskrifter och förordningar som Jordbruksverket har utfärdat självt. Det är väldigt sällan som Jordbruksverket och länsstyrelserna hänför mål till domstol där brott mot djurskyddslagen har begåtts. En orsak till det kan vara att man inte klarar hem det för att det är de egna föreskrifterna som har blivit lag i stället för lagen.

Miljö- och jordbruksutskottet har tillkännagivit det som jag säger, alltså att regeringen bör ändra så att tingsrätt, domstol, ska avgöra när det ska bli sådana här omfattande beslut. Jag hoppas att landsbygdsministern jobbar vidare i rätt riktning med det här.

Sydsvenskan har en artikelserie om fall där det är uppenbart att länsstyrelserna har agerat fel och djurägare har drabbats. Det är sällan, för det är sällan som förvaltningsdomstol omprövar myndighetens beslut. Man skriver ibland till och med att man inte prövar myndighetens beslut för att

man inte har den kompetensen. Därför borde sådana här ärenden gå till tingsrätt. Den artikelserien är läsvärd.

Jag har fått starka reaktioner från många inför den här debatten när jag har diskuterat i sociala medier, på Facebook, i grupper och så vidare. I stort sett samtliga som jag har diskuterat med delar min bild av länsstyrelsens enorma makt: Beslut tas av en mycket liten krets, och möjligheterna att överklaga finns egentligen först i efterhand och inte före.

Det finns en gravad hund i de här frågorna, för att citera Refaat El-Sayed. Jag vill tacka alla som har givit mig synpunkter inför den här debatten, och jag kommer att på min blogg – googla ”Staffan Danielsson” så kommer ni till bloggen – lägga ut de utvecklade synpunkterna rörande varför det är en ko på isen eller en gravad hund i laxen, som man kan säga.

Jag hoppas att landsbygdsministern och regeringens expertis tar del av det som kommer att läggas ut på min blogg och att prövningen av tvångsomhändertagande av djur och djurförbud förhoppningsvis i fortsättningen främst kommer att ske i tingsrätt med ökad rättsäkerhet för både stat och djurägare som följd. Mitt budskap är inte bara till landsbygdsministern, som ändå har gjort en hel del, utan till hela riksdagen och alla partier som i all välmening har låtit lagstiftningen bli alltför sträng och fyrkantig i de här frågorna.

Anf. 21 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! Jag vill upprepa att det är ganska stor skillnad mot tidigare lagstiftning, bland annat den praxis som Staffan Danielsson pekar på om det här med tre gånger och att man kunde omhänderta djur och utfärda djurförbud även om det kanske inte var så allvarliga brister. Så är det inte nu med den nya lagstiftningen, utan det måste handla om allvarliga saker och att djuren utsätts för lidande.

Det är stora skillnader mellan det gamla lagförslaget och det förslag som finns nu. Är djuren inte utsatta för lidande, är det inte allvarligt, behöver det inte ens bli ett omhändertagande. Men jag tycker ändå att det är rimligt om det är allvarligt och djuren är utsatta för lidande att det blir ett omedelbart omhändertagande. Så tycker jag att det ska vara. Sedan kan jag inte göra bedömningar i enskilda fall. Det finns säkert många olika enskilda fall och många som har blivit upprörda när det gäller omhändertaganden och djurförbud.

Jag upprepar att det nu finns en möjlighet att begära omprövning om det har utfärdats ett djurförbud. Det är också en ventil för de här djurägarna. Men jag hoppas ändå att Staffan Danielsson inte tycker att man inte, om det är allvarligt och djur lider, ska kunna göra ett omedelbart omhändertagande.

Anf. 22 STAFFAN DANIELSSON (C):

Fru talman! Vi är överens om att om djur far allvarligt illa ska myndigheten ha rätt att tvångsomhänderta omedelbart och utan förvarning.

Den nya djurskyddslagen innebär väsentliga förbättringar på de punkter som vi har diskuterat, och det är obegripligt att det har kunnat vara som det har varit tidigare med en enorm makt hos länsstyrelsen och ett enormt underläge för djurägarna. Även djurägare som kämpar och inte lyckas riktigt bra med sin djurskötsel är människor, och det här är en bedömningsport.

Vi är överens om att far djuren mycket illa ska de tas om hand. Det som återstår är fall som detta: Det har varit månader eller år av diskussioner och länsstyrelsen har kanske åsikter om detaljer, men det har ändå varit tillräckligt bra och inte alltför dåligt, och så säger länsstyrelsen att djuren måste tvångsomhändertas och djurägaren ges djurförbud. I det läget tycker jag, landsbygdsministern, och det har även miljö- och jordbruksutskottet sagt, att det rimliga är att länsstyrelsen får samla ihop sitt material och gå till tingsrätten. Sedan får domstol, brottsdomstol, avgöra om det är rimligt med tvångsomhändertagande och djurförbud eller om det går att lösa på ett sätt som jag också tror att vi är överens om, nämligen att myndigheterna i första hand ska stötta, hjälpa och leda dem rätt som är i gränslandet men kan bli bättre.

Det är den biten som jag vill föra fram. Det borde prövas av domstol i högre utsträckning när det inte är en stor ko på isen, om man säger så.

Sedan är vi också överens om att det är ett steg i rätt riktning att det finns en möjlighet för djurägaren själv att få sälja djuren om man efter domstolsbeslut har kommit fram till att djurägaren inte kan fortsätta att ha djur. Går staten in kostar det skjortan.

Anf. 23 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru talman! I Sverige har vi en stark djurskyddslag för att också säkerställa god omvårdnad av djur och god djurhälsa.

Gällande lag kom till för nästan 30 år sedan, så det fanns all anledning att se över den. Regeringen har tagit ett helhetsgrepp och lämnat förslag till en helt ny uppdaterad och modern lagstiftning. Det är viktigt att detta kommer, men det borde ha kommit för länge sedan, precis som ledamoten Danielsson har nämnt i debatten.

Låt mig nämna att vi också har antagit en nationell livsmedelsstrategi för att öka Sveriges livsmedelsproduktion. Vi har satt igång ett fyrtiotal åtgärder och avsatt 1 miljard för att lyckas med det. I detta är djurskyddslagen en viktig del. Att vi har god djurhälsa och djuromsorg gör att många konsumenter väljer svenska produkter i första hand, men om vi slarvar med det kan dessa konsumenter vända sig åt andra håll. Så detta går ihop lite grann.

Fru talman! Jag vill tacka för debatten och understryka att med den nya djurskyddslagen vill regeringen både säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvälstånd men också värna om den enskildes integritet och rättssäkerhet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2017/18:473 om yttrandefriheten på universitet och högskolor

Anf. 24 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Fru talman! Jeff Ahl har frågat mig vad jag och regeringen gör för att säkerställa yttrandefriheten på landets skolor, högskolor och universitet.

Öppenhet och yttrandefrihet är grundpelare i en demokrati. I Sverige finns bestämmelser om yttrandefrihet och informationsfrihet i regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Av regeringsformen framgår också legalitetsprincipen och objektivitetsprincipen. De innebär att den offentliga makten utövas under lagarna och att domstolar och myndigheter ska beakta alla människors likhet inför lagen och vara sakliga och opartiska. Detta gäller självklart även statliga universitet och högskolor.

I ett demokratiskt kunskapssamhälle är en grundläggande uppgift för universitet och högskolor att värna vetenskapens trovärdighet och vara en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhällsutvecklingen. En förutsättning för detta är ett fritt meningsutbyte där olika åsikter och perspektiv kan mötas och balanseras och där olika personer får möjlighet att uttrycka sin mening.

Högskolans ideal måste vara att argumentens tyngd och vetenskapliga grund är det som räknas medan kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder aldrig får leda till diskriminerande behandling. Våra universitet och högskolor måste erbjuda en god arbetsmiljö och studiemiljö för Sveriges forskare och studenter.

Jag vill avsluta genom att återknyta till det jag sa inledningsvis. Universitet och högskolor har genom sin uppgift att sprida kunskap och främja kritiskt tänkande en central roll i ett demokratiskt samhälle. I tider med snabb information – och desinformation – är det viktigare än någonsin att värna den akademiska friheten och det fria ordet. Då är det särskilt betydelsefullt att det finns ett regelverk för att garantera individens grundläggande fri- och rättigheter.

I Sverige är yttrandefriheten grundlagsskyddad, vilket ger ett starkt skydd för den enskilde. Det finns också flera myndigheter som har till uppgift att granska att lagar och andra regler följs. Jag har stort förtroende för den ordning som finns och har därför inte för avsikt att vidta några särskilda åtgärder.

Anf. 25 JEFF AHL (-):

Fru talman! Sverige har stora problem med en alltmer åsiktsrepressiv stat. I dag bestämmer det politiskt korrekta etablissemangen vad som är ”rätt” respektive ”fel” åsikt. De som i alla år har ljugit svenska folket rätt upp i ansiktet och bortsett från fakta om massinvandringens konsekvenser vidtar nu alltmer långtgående åtgärder för att skapa en stat där faktabaserade åsikter trycks ned, helt i linje med den globalistiska doktrinen om att stjälja de tidigare fria folkens demokrati och frihet.

Det nya starkt växande partiet Alternativ för Sverige kommer att ta strid mot denna globalism och ta tillbaka makten till folket.

Globalismens metoder för att uppnå sina mål är att skrämja folk till tystnad så att man sedan kan styra utan att någon vågar ifrågasätta. Den som i dag ifrågasätter EU anklagas för att springa Putins ärenden fast det är ren lögn. Den som kritiserar islam riskerar att dömas för hets mot folkgrupp trots att islam inte är en folkgrupp utan en religion. Den som på ett universitet presenterar fakta om massinvandringens konsekvenser blir hotad med avstängning.

Det inträffade på KTH är ingen isolerad händelse, men den blev uppmärksammas av nättidningen Fria Tider. På KTH blev alltså en student hotad med avstängning efter att ha använt sin grundlagsstadgade rätt att yttra sig och med statistik och fakta informerat om massinvandringens konsekvenser.

I ett fungerande land och en fungerande rättsstat hade de inblandade lärarna, studievägledarna och rektorn blivit avskedade. Parallellt med detta skulle de ha dömts för brott mot det heligaste vi har, nämligen yttrandefriheten.

Både nuvarande rödgröna regering och tidigare borgerliga regeringar har tagit flera steg för att underblåsa den odemokratiska ordning vi ser växa fram. Genom att tillsätta något som kan liknas vid politruker på myndigheter och universitet och i övriga samhället har de gemensamt bidragit till att steg för steg urholka demokratin.

Nuvarande regering har även försökt genomdriva ett demokratiföraktande grundlagsförslag, som experter inom området har uttryckt sin avsky för. Statsmedierna, i form av SVT och SR, basunerar dagligen ut politisk propaganda, och i utbildningsväsendet finns det tyvärr många lärare som försöker påtvinga elever "rätt" åsikt.

Fru talman! Regeringen borde rimligen byta ut rektorn för KTH till en som är kapabel att avskeda dem som har begått tjänstefel. Jag hoppas också att regeringen initierar ett arbete med att skärpa straffen för tjänstefel. Jag hyser dock inga som helst illusioner om att regeringen kommer att vidta några åtgärder eftersom denna regering, med vattnets klarhet, är en globalistisk regering.

Men den dag det nya och starkt växande partiet Alternativ för Sverige får makt och inflytande kommer dagens odemokratiska ordning att reverseras.

Anf. 26 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Fru talman! Den ordning vi har vilar både på de demokratiska idealen och på att vi ska ha en fungerande rättsstat. Myndigheter är skyldiga att följa de lagar och regler som riksdag och regering har satt upp. Däremot är det inte riksdagens och regeringens uppgift att tolka dessa lagar; det ska myndigheterna självständigt göra.

Jag hoppas att detta är en ordning som Jeff Ahl inte tänker ändra på. Annars är det viktigt att han berättar på vilket sätt han har för avsikt att förändra den demokratiska ordning som vi har haft i Sverige under lång tid och som har garanterat just myndigheternas självständighet.

Vi har också myndigheter som har till uppgift att granska till exempel universitet och högskolor. Det är dessa man ska vända sig till om man vill få en sak prövad. Jag utgår från att alla medborgare använder den ordning vi har och inte hittar på egna regler för hur granskningen ska gå till.

Jag tror att Jeff Ahl väldigt väl vet att statsråd inte kan gå in och styra myndigheter. Det kallas för ministerstyre och är inte lagligt. Skulle vi få den ordningen är det någonting helt nytt som väntar och där man verkligen skulle se att politiseringen av myndigheter skulle öka väldigt mycket.

Jag är trygg med att våra myndigheter följer grundlagar, lagar och förordningar. Som sagt, behövs det en granskning görs det en sådan. I vårt

fall kan till exempel Universitetskanslerämbetet vara en granskande myndighet. Men det är inte jag som ska säga åt dem vad de ska göra, utan det ska ske en anmälan från till exempel en student.

Jag hoppas att vi är överens om den här ordningen. Annars vore det viktigt att få höra om den eventuella nya ordning som man vill se framöver, om man ges politiskt inflytande från Jeff Ahl.

Anf. 27 JEFF AHL (-):

Fru talman! Jag konstaterar att ministern inte svarar på min fråga. Ministern är kanske medveten om att det är regeringen som utser rektorer för bland annat KTH. Det är det som jag har pratat om. Jag har inte pratat om granskningsmyndigheterna. Men jag förstår ju att ministern hellre talar om annat eftersom hon uppenbarligen inte vill svara på min fråga.

Det är ganska förståeligt att just KTH och stora delar av universitetsvärlden har dessa problem eftersom många universitet i dag är infiltrerade av olika vänsterextrema element. Jag vill understryka att det i många fall finns många duktiga professorer och många bra universitet, men det går att skönja en mycket oroväckande utveckling.

Genusvetenskap är en pseudovetenskap som tillåts påverka alla ämnen och kurser, och det är ett stort problem därför att det är en politiserad vetenskap.

Det var inte länge sedan som det avslöjades att man på KTH var tvungen att skriva uppsatser om varför det var en fördel med att vara vit, heterosexuell och man. Denna genusnoja har även tyvärr spridit sig i hela myndighetssfären, men genus är inte längre begränsat till bara kön, utan man försöker också inkludera minoriteter som man aktivt påstår är diskriminerade.

Den åsiktsrepressiva staten genomför, som sagt, långtgående åtgärder i hela samhället för att påtvinga folket rätt åsikter. Det likriktade medielandskapet försöker man göra allt man kan för att rädda. Denna regering har bland annat försökt att tvinga privata företag att rensa upp i sina sociala medier eller sökmotorer från det som man kallar hatbudskap och fake news – alltså sådant som regeringen egentligen anser vara fel åsikt, inte sådant som nödvändigtvis är fel från faktasynpunkt.

Desperationen är total från regeringens sida. De vet att folk börjar förstå att den rödgröna regeringen, liksom tidigare borgerliga regeringar, har fört dem bakom ljuset och att ni har ljugit om basala fakta.

Det enda sättet för er att nu undkomma politiskt nederlag är att försöka trycka ned åsikter som är obekväma för er och som är faktabaserade. Den dagen som det nya starkt växande partiet Alternativ för Sverige får makt och inflytande kommer många universitetsrektorer med odemokratiska värderingar att få se sig om efter ett nytt jobb.

Fru talman! Denna regering var blixtsnabb med att skämma ut sig genom att knyta knytblus i solidaritet med en medelålders privilegierad politiskt korrekt kvinna tillhörande etablissemanget. När en ung student på ett av landets universitet blir förtryckt à la DDR-metoder är regeringens svar att de har fullt förtroende för att den korrupta och politiserade byråkratin ska lösa detta. Svaret är att rektorn på KTH borde sparkas och att en ny rektor med respekt för demokratin tillsätts. Alternativ för Sverige anser att detta borde vara en nödvändig och rimlig åtgärd.

Anf. 28 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Fru talman! Jag fick inte heller något svar på min fråga om den nya ordning som Jeff Ahl tänker sig att införa. Det gäller inte minst våra myndighetschefer. Det finns en ordentlig ordning för hur de ska tillsättas och också hur de ska avskiljas. Men om jag har förstått Jeff Ahl rätt skulle du, om du var i min roll, avskilja en myndighetschef bara utifrån vad du tycker och inte följa den ordning som vi har.

Är det rätt uppfattat, att du vill se en helt ny ordning för våra självständiga myndigheter och för de myndighetschefer som regeringen har utsett? Tänker du också ha en helt ny ordning för hur rektorer för universitet och högskolor utses för att det ska passa just dina åsikter? Frågan om hur den nya ordningen ska gå till skulle man gärna vilja ha svar på före valet.

Du verkar inte ha någon tillit till våra tillsynsmyndigheter, som har till uppgift att se till att universitet och högskolor följer de regler som regeringen och riksdagen har fattat beslut om. Hur ska tillsynen gå till i din nya värld och med din nya ordning som du propagerar för inför det kommande valet? Det vore väldigt upplysande om du kunde berätta det för väljarna, så att de vet vad det är för typ av nytt samhälle som skapas med ditt inflytande framöver.

Anf. 29 JEFF AHL (-):

Fru talman! Jag konstaterar att ministern är fullt nöjd med nuvarande ordning med rektorer som inte tar sitt demokratiska ansvar och som inte håller koll på sin personal och vad den sysslar med. Det går ju helt i linje med den doktrin som den här regeringen lever efter. Man vill ändra grundlagar för att ytterligare kväsa egna åsikter bland vanligt folk. Man utser också politruker som rektorer och chefer på universitet och myndigheter. Dan Eliasson är det tydligaste exemplet. Han tog offentligt ställning till vad han tycker om olika partier och deras företrädare. Den ordningen är ministern uppenbarligen fullständigt nöjd med.

Om jag fick möjlighet att påverka hade myndighetscheferna varit professionella och helt opolitiska och följt de lagar som finns och de förhållningssätt som gäller.

Den här regeringen värderar inte demokrati högst, absolut inte. Den globalistiska agendan är mycket viktigare. Det är mycket viktigare att människor inte ska få kritisera EU, för då kan den här regeringen och borgarna inte fortsätta med den maktöverföring som ni okritiskt har genomfört.

Ni är helt nöjda med den ordning där man utser till exempel Dan Eliasson som vräker ur sig både det ena och det andra om olika partiers företrädare.

Hade Fria Tider inte uppmärksammat detta hade självfallet inte personalen backat som de gjorde nu. Det är tacksamt att vi har alternativa medier i dag som uppmärksammar sådant som vanliga medier inte vill uppmärksamma. Även där vill regeringen göra allt man kan för att tysta dessa nya röster. Det sammanfattar nuvarande ministers regering och tidigare borgerliga regeringar på ett skrämmande, men korrekt, sätt.

Anf. 30 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Fru talman! Jag konstaterar att Jeff Ahl inte vill berätta om den nya ordning som han tänker införa om han bereds inflytande i Sveriges riksdag

Prot. 2017/18:103
24 april

Svar på
interpellationer

eller i nästa regering. Han fortsätter att prata om sina upplevelser av den rättsstat och den demokrati som vi lever i nu. Du har inte heller förtroende för den ordning som vi har med fristående myndigheter. Myndighetschefer utses av regeringen, och det finns ett tydligt regelverk för det som gäller om de ska avskiljas från olika uppdrag. Man vill gärna göra det här efter eget gottfinnande och egna tolkningar av tillvaron.

Inför det här valet är det otroligt viktigt att du som riksdagsledamot ger en tydlig och korrekt bild av det framtida Sverige som du ser framför dig med en helt annan rättsordning och med myndigheter som styrs direkt av enskilda riksdagsledamöter eller ministrar. Det är en viktig upplysning som behöver ges till väljarna innan de lägger sina röster i det kommande valet.

Det är också viktigt att få höra hur man tänker sig att inflytandet och maktutövandet ska ske framöver.

Som sagt, jag har hög tilltro till den rättsordning som vi har, till demokratin, den grundlagsskyddade yttrandefriheten och till att myndigheterna följer våra lagar. När tillsyn ska göras ska det göras på de grunder som vi har fastställt från riksdag och regering.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2017/18:242 En ny ordning för redovisningstillsyn

Skrivelse

2017/18:104 Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning
2013–2017

EU-dokument

COM(2018) 173 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i livsmedelskedjan

§ 10 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 20 april

2017/18:503 Förnybar energi på Gotland

av *Emma Wallrup (V)*

till statsrådet *Ibrahim Baylan (S)*

2017/18:504 EU:s fiskeavtal med Marocko

av *Lotta Johnsson Fornarve (V)*

till utrikesminister *Margot Wallström (S)*

den 23 april

Prot. 2017/18:103

24 april

2017/18:505 Ungas företagsamhet

av *Christian Holm Barenfeld* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:506 Gränshandeln med Norge

av *Christian Holm Barenfeld* (M)
till statsrådet Ann Linde (S)

2017/18:507 EU-avgiften

av *Jeff Ahl* (-)
till statsrådet Ann Linde (S)

2017/18:508 Etablering av prämtrafiken i Sverige

av *Boriana Åberg* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 20 april

2017/18:1201 Antalet poliser som tillkommit under regeringen Löfven

av *Roger Haddad* (L)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1202 Kommunala ordningsvakter

av *Roger Haddad* (L)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1203 Situationen för kvinnor och barn i irakiska flyktingläger

av *Yasmine Posio Nilsson* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:1204 Återvinning av glykol

av *Pyry Niemi* (S)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2017/18:1205 Kinapaket

av *Johan Nissinen* (SD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2017/18:1206 Allmänna vägar som blir enskilda vägar

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:1207 Trafikverkets ansvar för delar av vägnätet

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

den 23 april

2017/18:1208 Kontroll av post med misstänkt stöldgods

av *Eva Lohman* (M)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2017/18:1209 Radiotjänsts metoder för att driva in tv- och radioavgiften

av *Lars Beckman* (M)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:1210 Brist på arbetskraft

av *Jessica Polfjärd* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:1211 Utvecklingsledighet

av *Jessica Polfjärd* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:1212 E-sport som jobb

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:1213 Dumpade kemiska stridsmedel i svenska vatten

av *Sofia Arkelsten* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2017/18:1214 Klimatsmart företagande på landsbygden

av *Cecilia Widegren* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:1215 Dumpade kemiska stridsmedel i svenska vatten

av *Sofia Arkelsten* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2017/18:1216 Befintliga förnybara energikällor

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2017/18:1217 Kooperationen

av *Caroline Szyber* (KD)

till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:1218 GDPR och småföretagare

av *Lotta Finstorp* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1219 Handläggningstiderna för infrastrukturprojekt som överklagats till regeringen

av *Fredrik Christensson* (C)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 23 april

2017/18:1170 Medborgarguider

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:1179 Kenvapenattack i Douma

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 14.30.

Prot. 2017/18:103
24 april

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

EMMA PAAKKINEN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Meddelande om frågestund	1
§ 2 Anmälan om faktapromemorior	1
§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 4 Ärenden för bordläggning	1
§ 5 Svar på interpellation 2017/18:484 om statligt stöd till Kvarkens färjetrafik.....	2
Anf. 1 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	2
Anf. 2 JONAS SJÖSTEDT (V).....	3
Anf. 3 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	4
Anf. 4 JONAS SJÖSTEDT (V).....	5
Anf. 5 NINA LUNDSTRÖM (L).....	6
Anf. 6 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	7
Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 8 NINA LUNDSTRÖM (L).....	9
Anf. 9 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	9
§ 6 Svar på interpellation 2017/18:491 om färdtjänst	10
Anf. 10 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	10
Anf. 11 EMMA WALLRUP (V)	11
Anf. 12 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	12
Anf. 13 EMMA WALLRUP (V)	13
Anf. 14 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	14
Anf. 15 EMMA WALLRUP (V)	15
Anf. 16 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	15
§ 7 Svar på interpellation 2017/18:430 om djurskyddslag med rättssäkerhet.....	16
Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	16
Anf. 18 STAFFAN DANIELSSON (C).....	17
Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	18
Anf. 20 STAFFAN DANIELSSON (C).....	19
Anf. 21 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	20
Anf. 22 STAFFAN DANIELSSON (C).....	20
Anf. 23 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	21
§ 8 Svar på interpellation 2017/18:473 om yttrandefriheten på universitet och högskolor	21
Anf. 24 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	21
Anf. 25 JEFF AHL (-).....	22
Anf. 26 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	23
Anf. 27 JEFF AHL (-).....	24
Anf. 28 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	25
Anf. 29 JEFF AHL (-).....	25
Anf. 30 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	25
§ 9 Bordläggning.....	26
§ 10 Anmälan om interpellationer	26

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	27	Prot. 2017/18:103
§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	28	24 april
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 14.30.....	29	-----